

Sygn. akt XVI *GCo* 45/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XVI Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Olejnik – Tyszka

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: (...) **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przy udziale: (...) **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.**

w przedmiocie wniosku o udzielenie zabezpieczenia

postanawia:

oddalić wniosek

SSO Renata Olejnik-Tyszka

UZASADNIENIE

Wnioskodawca (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 10 marca 2015 r. złożył wniosek:

I. o udzielenie zabezpieczenia przysługującego Uprawnionemu wobec spółki działającej pod firmą (...)z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji z siedzibą w T. („Obowiązana” lub (...)) roszczenia o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c. że Obowiązanej nie przysługuje uprawnienie do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu Ramowej Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych wynikających ze Świadcstw Pochodzenia Nr (...), zawartej pomiędzy Uprawnionym oraz Obowiązaną w dniu 2 marca 2010 roku ((...)), o którym mowa w art. 14 ust. 7 Umowy Sprzedaży Certyfikatów, opartego na twierdzeniu o istotnym niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu przez Uprawnionego postanowień Umowy Sprzedaży Certyfikatów – które nie zostało naprawione w terminie 30-tu dni od otrzymania przez Uprawnionego pisemnego zawiadomienia od Obowiązanej wzywającego do naprawienia powstałego naruszenia – polegającym na odmowie przystąpienia lub braku prowadzenia w dobrej wierze żądanych przez Obowiązaną renegotjacji Umowy Sprzedaży Certyfikatów w trybie art. 14 ust. 1 – 6 Umowy Sprzedaży Certyfikatów z powołaniem się na zmiany w przepisach prawa polegające na:

- uchyleniu z dniem 31 grudnia 2012 roku rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2008 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz.U. 2008, Nr 156, poz. 969 z późn.zm.; (...)) wskutek wejścia w życie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz.U. 2012, Nr 1229; (...)), lub

- uchwaleniu w dniu 16 stycznia 2015 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy o odnawialnych źródłach energii;

poprzez:

(i) zakazanie Obowiązanej składania oświadczenia o rozwiązaniu Umowy Sprzedaży Certyfikatów, o którym mowa w art. 14 ust. 7 Umowy Sprzedaży Certyfikatów opartego na twierdzeniu o istotnym niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu Umowy Sprzedaży Certyfikatów polegającym na odmowie przystąpienia lub braku prowadzenia w dobrej wierze żądanych przez Obowiązaną renegotjacji Umowy Sprzedaży Certyfikatów w trybie art. 14 ust. 1-6 Umowy Sprzedaży Certyfikatów z powołaniem się na zmiany w przepisach prawa polegające na:

- uchyleniu z dniem 31 grudnia 2012 roku Rozporządzenia 2008 wskutek wejścia w życie Rozporządzenia 2012, lub
- uchwaleniu w dniu 16 stycznia 2015 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy o odnawialnych źródłach energii,

które to naruszenie nie zostało naprawione w terminie 30-tu dni od otrzymania przez Uprawnionego pisemnego zawiadomienia od Obowiązanej wzywającego do naprawienia powstałego naruszenia; oraz

(ii) nakazanie Obowiązanej wykonywania Umowy Sprzedaży Certyfikatów na dotychczasowych warunkach, zgodnie z jej treścią;

do czasu prawomocnego zakończenia postępowania z powództwa Uprawnionego przeciwko Obowiązanej o ww. ustalenie; oraz

II. o udzielenie zabezpieczenia przysługującego Uprawnionemu wobec Obowiązanej roszczenia o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c. że Obowiązanej nie przysługuje uprawnienie do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu Umowy Sprzedaży Energii Elektrycznej Wytwarzanej w (...) nr (...) zawartej pomiędzy Uprawnionym oraz obowiązaną w dniu 2 marca 2010 roku ((...)), o którym mowa w art. 17 ust. 6 Umowy Sprzedaży Energii, opartego na twierdzeniu o istotnym niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu przez Uprawnionego postanowień Umowy Sprzedaży Energii – które nie zostało naprawione w terminie 30-tu dni od otrzymania przez Uprawnionego pisemnego zawiadomienia od Obowiązanej wzywającego do naprawienia powstałego naruszenia – polegającego na odmowie przystąpienia lub braku prowadzenia w dobrej wierze żądanych przez Obowiązaną renegotjacji Umowy Sprzedaży Energii w trybie art. 17 ust. 1 – 5 Umowy Sprzedaży Energii z powołaniem się na wskazane powyżej zmiany w przepisach prawa;

poprzez:

(i) zakazanie Obowiązanej składania oświadczeń o rozwiązaniu Umowy Sprzedaży Energii, o którym mowa w art. 17 ust. 6 Umowy Sprzedaży Energii opartego na twierdzeniu o istotnym niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu Umowy Sprzedaży Energii polegającym na odmowie przystąpienia lub braku prowadzenia w dobrej wierze żądanych przez Obowiązaną renegotjacji Umowy Sprzedaży Energii w trybie art. 17 ust. 1 – 5 Umowy Sprzedaży Energii z powołaniem się na zmiany w przepisach prawa polegające na:

- uchyleniu z dniem 31 grudnia 2012 roku Rozporządzenia 2008 wskutek wejścia w życie Rozporządzenia 2012, lub, lub
- uchwaleniu w dniu 16 stycznia 2015 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy o odnawialnych źródłach energii,

które to naruszenie nie zostało naprawione w terminie 30-tu dni od otrzymania przez Uprawnionego pisemnego zawiadomienia od Obowiązanej wzywającego do naprawienia powstałego naruszenia;

(ii) nakazanie Obowiązanej wykonywania Umowy Sprzedaży Energii na dotychczasowych warunkach, zgodnie z jej treścią; do czasu prawomocnego zakończenia postępowania z powództwa Uprawnionego przeciwko Obowiązanej o ww. ustalenie.

W uzasadnieniu wniosku uprawniony wskazał, iż strony łączyły: Umowa Sprzedaży Certyfikatów oraz Umowa Sprzedaży Energii. Obowiązany został postawiony w stan likwidacji. Zdaniem wnioskodawcy, podstawowym celem obowiązanego jest doprowadzenie do wygaśnięcia umów łączących strony. Wobec czego, w dniu 11 lutego 2015 r. obowiązany wysłał do uprawnionego wezwania do naprawienia przypadku istotnego niewykonania umów, poprzez przystąpienie do renegotjacji. Zdaniem uprawnionego, obowiązany zmierza do rozwiązania długoletnich umów pomiędzy stronami, bowiem zgodnie z postanowieniami umów, w przypadku istotnego niewykonaniu lub nienależytego wykonania Umowy, strona która nie dokonała naruszenia będzie uprawniona do jej rozwiązania. Uprawniony zaprzeczył jakoby dopuścił się naruszenia wykonania umów ponieważ nie powstał po jego stronie obowiązek ich podjęcia i prowadzenia wobec braku spełnienia przesłanek renegotjacji i uznał wezwania za bezprzedmiotowe. Dodatkowo, uprawniony przystąpił do renegotjacji w warunkach wskazanych przez Obowiązanego. Obowiązany zarzucał uprawnionemu brak rzeczywistej woli do prowadzenia renegotjacji. Po stronie Obowiązanego nie powstało uprawnienie do rozwiązania umowy. W uzasadnieniu interesu prawnego w ustaleniu, Uprawniony wskazał, iż w sprawie istnieje stan niepewności, co do tego czy po stronie obowiązanego istnieją uprawnienia do złożenia oświadczeń o rozwiązaniu umów, zatem interes ten przejawia się w tym, ażeby zostało ustalone, że Obowiązanemu uprawnienie te nie przysługują. Do dnia złożenia niniejszego wniosku, Obowiązany, nie złożył oświadczeń o rozwiązaniu w/w umów, ale cały czas istnieje ryzyko, że oświadczenia takie złoży. Niewątpliwie zatem w sprawie istnieje stan zagrożenia naruszeń uprawnień Uprawnionego. Zgodnie z umowami formalna możliwość złożenia oświadczeń o rozwiązaniu następuje w dniu 19 marca 2015 r. (po upływie 30 od doręczenia uprawnionemu wezwania z 11.02.2015 r. do usunięcia naruszenia).

Uprawniony wskazał, iż tylko udzielenie wnioskowanego przez Uprawnionego zabezpieczenia – to jest zakazanie obowiązanemu składania oświadczeń o rozwiązaniu Umów na wskazanych w petitum wniosku podstawach oraz nakazanie wykonywania Umów na dotychczasowych zasadach – na czas trwania postępowania obejmującego roszczenie Uprawnionego o ustalenie – zapewni osiągnięcie celu tego postępowania gwarantując skuteczność wyroku, jaki w tym postępowaniu może zapadnąć. Złożenie oświadczeń oraz zaprzestanie wykonywania umów spowoduje natomiast, że zapadły w sprawie wyrok o ustalenie stanie się bezprzedmiotowy i pozbawiony znaczenia. Wyrok ten nie zapewni uprawnionemu ochrony jego praw obecnie zagrożonych naruszeniem, ponieważ do naruszenia już dojdzie, a Uprawnionemu zostanie wyrządzona szkoda w ogromnych rozmiarach.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia nie zasługuje na uwzględnienie.

Należy zwrócić uwagę, że przesłankami ustawowymi udzielenia zabezpieczenia roszczenia są, stosownie do art. 730 i 730¹ k.p.c.:

1. uwiarygodnienie roszczenia, tj. uprawdopodobnienie jego zasadności,
2. uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Wskazane przesłanki muszą zaistnieć łącznie, co oznacza, że brak chociażby jednej z nich powoduje, że udzielenie zabezpieczenia roszczenia jest niedopuszczalne.

Na wstępie należy zaznaczyć, że uprawdopodobnienie roszczenia w postępowaniu zabezpieczającym, przy uwzględnieniu treści art. 243 k.p.c. oznacza, że Uprawniony przedstawił i należycie uzasadnił twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Sąd na etapie postępowania zabezpieczającego nie rozpoznaje meritum sporu, a ocenia jedynie wiarygodność istnienia roszczenia na podstawie posiadanego materiału procesowego. Wnioskodawca winien jedynie uprawdopodobnić wiarygodność swojego roszczenia, gdyż zakres badania wniosku przez Sąd ma charakter ograniczony, rozstrzygnięcie zaś ma charakter tymczasowy i niczego nie przesądza (por. postanowienie SA w Lublinie z 12.02.1997 r., I ACz 38/97, Apel.-Lub. 1997/3/14).

Co do przesłanki uprawdopodobnienia istnienia roszczenia to wskazać należy, iż roszczenie jest wiarygodne, jeśli istnieje uzasadniona podstawa do przypuszczenia, że ono istnieje i jest wymagalne. Należy przyjąć, że roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie.

W związku z tym, że przedmiotem wniosku o zabezpieczenie w niniejszej sprawie jest roszczenie o ustalenie, w pierwszej kolejności zbadać należy istnienie przesłanek dopuszczalności powództwa o ustalenie określonych w art. 189 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Istnieją zatem dwie przesłanki dopuszczalności powództwa o ustalenie, które muszą wystąpić łącznie: 1) interes prawny powoda w ustaleniu istnienia lub nieistnienia 2) stosunku prawnego lub prawa.

W świetle utrwalonego orzecznictwa i poglądów nauki powód posiada interes prawny wówczas, gdy powództwo o ustalenie jest jedynym i niezbędnym środkiem ochrony jego praw. W przypadku gdy ochrona ta może być w całości zapewniona przez innego rodzaju środki prawne, interes prawny nie istnieje [por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 9 lutego 2012, III CSK 181/11, LEX nr 1133807]. Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. istnieje także, jeżeli sam skutek jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Z aktualnej linii orzecniczej Sądu Najwyższego wynika pogląd, iż interes w ustaleniu stosunku prawnego lub prawa jest rozumiany szeroko i analizowany w odniesieniu do ogólnej sytuacji prawnej powoda. W wyroku z dnia 14 lipca 1972 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III CRN 607/71, Sąd Najwyższy wskazał, że obecnie obowiązujący przepis art. 189 k.p.c. nie wiąże interesu prawnego powoda z zagrożeniem jego sfery prawnej przez stronę pozwaną, stąd też powód ma interes prawny w ustaleniu wtedy, gdy w związku z zachowaniem się pozwanego uzasadnione jest ustalenie stosunku prawnego lub prawa w celu usunięcia niepewności co do określonego stosunku prawnego lub prawa (OSNC 1973/4/64).

Uprawniony wskazał, iż przysługuje mu roszczenie o ustalenie, że Obowiązanej nie przysługuje uprawnienie do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu Ramowej Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych wynikających ze Świadcstw Pochodzenia Nr (...), zawartej pomiędzy Uprawnionym oraz Obowiązaną w dniu 2 marca 2010 roku (...), o którym mowa w art. 14 ust. 7 Umowy Sprzedaży Certyfikatów [...] oraz o ustalenie, że Obowiązanej nie przysługuje uprawnienie do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu Umowy Sprzedaży Energii Elektrycznej Wytwarzanej w (...) nr (...) zawartej pomiędzy Uprawnionym oraz obowiązującą w dniu 2 marca 2010 roku (...), o którym mowa w art. 17 ust. 6 Umowy Sprzedaży Energii Jako sposób zabezpieczenia wskazał m.in. zakazanie Obowiązanej składania oświadczenia o rozwiązaniu ww. umów.

Jednakże, jak wskazano już powyżej, ochronie na podstawie art. 189 k.p.c. podlega prawo lub stosunek prawny. W przedmiotowej sprawie należy zwrócić uwagę na dwa zagadnienia – pierwszym z nich jest ustalenie, czy Obowiązany może złożyć oświadczenie o rozwiązaniu umów łączących ją z Uprawnionym, a drugie czy oświadczenie takie będzie skuteczne na gruncie umów, które łączą strony, szczególnie w świetle zapisów § 14 i 17.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż wystąpienie z takim roszczeniem musi mieć oparcie w umowie. Rozwiązanie umowy jest dwustronnym oświadczeniem woli, inaczej jak w przypadku odstąpienia lub wypowiedzenia umowy, które są oświadczeniami jednostronnymi. Zapisy umowne w niniejszej sprawie wskazują, że w przypadku istotnego niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, strona, która nie dokonała naruszenia postanowień wynikających z umowy będzie uprawniona do jej rozwiązania. Wątpliwości Sądu budzą powyższe zapisy, które nie precyzują, czym są istotne naruszenia umowy, a także wynikające z nich uprawnienie jednej ze stron do rozwiązania umowy, a zatem do złożenia jednostronnego oświadczenia woli. Wskazać także należy, iż w żadnym z piśmie dołączonym do wniosku Obowiązany nie stosuje rygoru rozwiązania umowy. Wątpliwe jest więc, czy obowiązany zamierza takie oświadczenie złożyć.

W dalszej kolejności, wskazać należy, iż samo złożenie oświadczenia jest zachowaniem się ujawniającym wolę składającego, co do wywołania określonych skutków prawnych, zatem nie można go zakazać. Sąd po analizie

przedstawionych dokumentów uznał, iż wątpliwe jest istnienie roszczenia w takiej formie, w jakiej zaprezentował to Uprawniony, gdyż sprowadzałoby się ono nie tyle do ustalenia istnienia stosunku prawnego, co do zakazania czynienia (*non facere*), czyli zakazania dokonania czynności faktycznej, co jest prawnie niedopuszczalne. Nie jest zatem możliwe przyznanie Uprawnionemu ochrony poprzez żądanie zaniechania złożenia oświadczenia woli. Wskazać należy, iż oświadczenie nie zostało przez Obowiązanego złożone, zatem nie mamy tu do czynienia z żądaniem uznania, iż zawarte w nim uprawnienie prawnokształtujące, ze względu określone okoliczności, jest bezskuteczne w chwili jego złożenia. Wobec powyższego stwierdzić także należy, iż brak jest interesu prawnego w ustaleniu, bowiem Obowiązany swoim zachowaniem nie przyczynił się do uzasadnionego ustalenia stosunku prawnego lub prawa w celu usunięcia niepewności co do określonego stosunku prawnego lub prawa.

Ponadto, należy stwierdzić, iż Uprawniony może dochodzić swoich praw także w drodze postępowania likwidacyjnego dotyczącego Obowiązanego. Celem postępowania likwidacyjnego, jest zabezpieczenie interesów Wierzycieli. Tym samym, należy stwierdzić, że działania Uprawnionego nie mogą ingerować w uprawnienia likwidatorów, które są podejmowane na podstawie i w granicach prawa i ingerować w przebieg postępowania likwidacyjnego, które toczy się na podstawie i w trybie określonym przepisami prawa. Jednocześnie uznać należy, że złożenie przez Obowiązanego oświadczeń w zaproponowanym przez Uprawnionego kształcie prowadziłyby do kontynuowania Umów, a tym samym do ingerencji w postępowanie likwidacyjne.

W ocenie Sądu wnioskodawca więc na potrzeby postępowania o udzielenie zabezpieczenia nie uprawdopodobnił, iż przysługuje mu wobec Obowiązanego roszczenie o ustalenie.

Zgodnie z § 2 art. 730¹ k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia roszczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Jego celem jest zatem zapewnienie uprawnionemu należytej ochrony prawnej zanim uzyska ona ochronę definitywną (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 1 lutego 2013 r. o sygn. akt I ACz 165/13, Lex nr 1271931). Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, obawa wierzyciela, że brak zabezpieczenia mógłby pozbawić go zaspokojenia powinna być realna, a nie ogólnikowa i powinna znajdować swoje uzasadnienie w okolicznościach sprawy (sygn. akt IV CZ 54/61, OSPiKA 1962, poz. 289).

Przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanej sprawy, należy stwierdzić, iż Uprawniony nie wykazał, by brak zabezpieczenia realnie pozbawiał go możliwości zaspokojenia swojego roszczenia. Obowiązany w żaden sposób nie wskazał, że brak renegotjacji spowoduje rozwiązanie umowy. Wniosku takiego nie można wysnuć tylko na tej podstawie, że istnieje teoretyczna możliwość takiego działania przez Obowiązanego. W tym stanie rzeczy, należy zwrócić uwagę, że argumentacja Uprawnionego ma charakter jedynie ściśle hipotetyczny, a nie realny i nie ma poparcia w dokumentach dołączonych do treści wniosku.

Należy jeszcze stwierdzić, iż zgodnie z art. 731 k.p.c. zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, chyba, że ustawa stanowi inaczej. Fakt, że zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, wynika z funkcji postępowania zabezpieczającego, która polega na udzielaniu ochrony prawnej o tymczasowym charakterze. Zastosowanie zabezpieczenia w takiej formie, która stanowiłaby *de facto* zaspokojenie dochodzonego w postępowaniu sądowym roszczenia, oznaczałaby uzyskanie przez uprawnionego ochrony prawnej, zrównanej ze skutkami orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, jeszcze przed ostatecznym rozstrzygnięciem sporu sądowego. Prowadziłoby to do nadmiernego uprzywilejowania uprawnionego i stwarzało jednocześnie zagrożenie interesów obowiązanego, związane z ryzykiem wykonania obowiązku nałożonego przez sąd przy dokonaniu zabezpieczenia. Wniosek Uprawnionego *de facto* zmierza do zaspokojenia skonstruowanego roszczenia, uniemożliwia bowiem Obowiązanemu rozwiązanie umów, które łączą strony. Tym samym, w wyniku udzielonego zabezpieczenia, Obowiązany nie miałby prawnej możliwości do realizacji wszystkich uprawnień wynikających z umów łączących stron, w tym do ich rozwiązania. Mając powyższe na względzie, należy stwierdzić, iż takie rozstrzygnięcie zapewniłoby Uprawnionemu

obowiązywanie stosunku obligacyjnego pomiędzy stronami, a tym samym prowadziłyby do zaspokojenia roszczeń Uprawnionego.

Mając na uwadze powyższe, brak jest również interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Mając na względzie, iż art. 730¹ k.p.c. do udzielenia zabezpieczenia wymaga uprawdopodobnienia roszczenia, jak i interesu prawnego brak jest podstaw do uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 730¹ k.p.c. postanowił jak w sentencji postanowienia.

SSO Renata Olejnik-Tyszka

ZARZĄDZENIE

1. (...)